

La tria per Andreu Loncà

MONTAIGNE

La professora Sarah Bakewell ha escrit un substancial assaig sobre la vida del senyor Michel Eyquem de Montaigne, noble, funcionari del govern i viticultor que va viure a la zona del Perigord, al sud-oest de França, de 1533 a 1592 i que ha passat a la història de la literatura com a creador d'un gènere literari: els assaigs, entès, en l'origen, com una manera d'escriure sobre un mateix amb l'esperança que escrivint-ne s'esculpís una mena d'espill en què els altres hi reconeguessin la pròpia humanitat. Sara Bakewell desgrana la vida de Montaigne amb una saviesa i una alegria densa i feliç: tota la vida hi és bulliciosa i vivent. A través de les seues pàgines sabem què eren les guerres de religió: feroços i persistents guerres civils; sabem com vivia cosit a aquest món; sabem com morien les criatures precoçment –les filles del matrimoni Montaigne morien sense solució de continuïtat– només en va sobreviure una de cinc o sis. Sabem de l'amistat primerenca, modèlica, seguint els dictats clàssics, amb La Boetie i les dificultats per publicar el seu assaig dit *De la servitud voluntària*, obra inquietant que es basa en la idea que, *de facto*, la servitud es fonamenta en la voluntat de qui accepta ser servilment esclau, quan decideix llevar la confiança al "senyor", desapareix la servitud. A més d'aquest abundant saber –desenganyin-se: ni procediments, ni tics, ni la informació indiscriminada d'Internet: l'única cosa rellevant és el saber i, si pot ser, la saviesa–, Sara Bakewell es pregunta: Com viure a la llum del que Montaigne pensa i viu? Hi ha vint respostes, totes plenes de sentit i de judici. Per aquest treball, sabem que els assaigs de Montaigne van influir més del que semblaria a primer cop d'ull en la filosofia de Descartes i de Pascal, precisament per oposició força radical a la manera de ser i d'escriure del noble de Bordeus. Tinc la impressió que aquest volum és un magnífic passaport, si s'escau, per a viure millor i, ensem, per endreçar una altra manera de llegir els clàssics: preguntant-me contínuament: com pot aprofitar-me la seua lectura? Si no m'erro, aquesta manera de llegir és democràtica: enraona a la societat. Al nostre país, estem acostumats que els experts parlin al poder i escriguin només per als poderosos. Ara toca parlar a la societat. Sara Bakewell ho du a terme meravellosament bé.

LLIBRES.

Títol: Cómo vivir o una vida con Montaigne
Autora: Sarah Bakewell